

УДК 342.951:351.746.1:004.056

DOI: <https://doi.org/10.33098/3083-726X.2026.1.33.138-146>

СЛУЖБОВА ІНФОРМАЦІЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ: ПРАВОВА ПРИРОДА, ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ

Кушнір Ірина*

*доктор юридичних наук, доцент, заступник начальника кафедри адміністративної діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (м. Хмельницький, Україна) ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0286-7591>

В статті досліджено правову природу службової інформації, з'ясовано її місце в системі інформації з обмеженим доступом, а також виявлено проблеми класифікації та правозастосування у діяльності Державної прикордонної служби України. У дослідженні використано загальнонаукові та спеціально-юридичні методи, зокрема аналіз і синтез, формально-юридичний, порівняльно-правовий, а також методи узагальнення наукових підходів і практики застосування законодавства у сфері доступу до інформації. Встановлено, що службова інформація є окремим видом публічної інформації з обмеженим доступом, правовий режим якої характеризується термінологічною неврегульованістю та відсутністю єдиного підходу до класифікації. Виявлено недоліки застосування «трискладового тесту» та проблеми формування відомчих переліків службової інформації, зокрема їх надмірну деталізацію, дублювання та використання оціночних критеріїв. Обґрунтовано специфіку змісту службової інформації у діяльності ДПСУ, пов'язану із забезпеченням прикордонної безпеки. Запропоновано функціонально-ризикорієнтований підхід до класифікації службової інформації, який базується на визначенні її функціонального призначення та оцінці потенційної шкоди у разі розголошення. Удосконалено підходи до формування відомчих переліків шляхом їх систематизації та узагальнення. Результати дослідження можуть бути використані у правотворчій діяльності для вдосконалення нормативного регулювання, у правозастосовній практиці органів ДПСУ, а також у навчальному процесі при викладанні дисциплін інформаційно-правового спрямування.

Ключові слова: службова інформація, інформація з обмеженим доступом, Державна прикордонна служба України, інформаційна безпека, класифікація інформації, правовий режим, трискладовий тест, доступ до інформації, прикордонна безпека.

© Кушнір І., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Кушнір І. Службова інформація в діяльності державної прикордонної служби України: правова природа, проблеми класифікації. *Art of Justice*. Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2026. Вип. 1 (33). С. 138-146. DOI: <https://doi.org/10.33098/3083-726X.2026.1.33.138-146>

Постановка проблеми

Функціонування органів державної влади, зокрема суб'єктів сектору безпеки і оборони, в умовах правового режиму воєнного стану характеризується суттєвою трансформацією підходів до управління інформаційними ресурсами. Інформація в цих умовах набуває подвійної природи: з одного боку, вона виступає необхідною передумовою ефективного управління, міжвідомчої координації та прийняття рішень, а з іншого – стає об'єктом підвищеного ризику, пов'язаного з можливістю її використання противником у межах інформаційно-психологічних та кібероперацій. Відтак, баланс між відкритістю інформації та її обмеженням у доступі набуває не лише правового, а й стратегічного значення для забезпечення національної безпеки.

Інформаційна безпека є одним із пріоритетних напрямів державної політики, оскільки через неї забезпечується протидія дезінформації, пропаганді та іншим формам інформаційної агресії. Це, своєю чергою, актуалізує потребу в удосконаленні механізмів правового регулювання захисту службової інформації. Додатковим чинником актуальності

є стрімка цифровізація державних органів та використання сучасних інформаційно-телекомунікаційних систем. З одного боку, це підвищує ефективність управлінських процесів, а з іншого – створює нові ризики витоку інформації та кіберінцидентів, що потребує відповідного нормативно-правового регулювання та відповідних організаційних заходів.

Особливої значущості ця проблема набуває у діяльності Державної прикордонної служби України (далі – ДПСУ) як правоохоронного органу спеціального призначення, який виконує завдання з охорони державного кордону, протидії протиправній діяльності на державному кордоні, а також бере активну участь в обороні держави. У процесі реалізації цих та інших покладених законодавством завдань ДПСУ оперує значним обсягом службової інформації, яка стосується оперативної обстановки, планування відповідних заходів, взаємодії з іншими державними органами тощо. Розголошення або неналежний захист такої інформації може призвести до суттєвих загроз національній безпеці у прикордонній сфері та створення передумов для дестабілізації ситуації.

Попри наявність нормативно-правового регулювання, відсутність єдиної методології віднесення інформації до службової та ризик-орієнтованих критеріїв оцінки шкідливого впливу призводить до правової невизначеності, надмірного обмеження доступу або, навпаки, витоків інформації. Це зумовлює необхідність наукового переосмислення існуючих підходів і розроблення нових концептуальних засад удосконалення правового режиму службової інформації.

Отже, актуальність дослідження полягає у необхідності комплексного аналізу правових аспектів захисту службової інформації в діяльності ДПСУ з урахуванням сучасних викликів, що має важливе значення для підвищення ефективності забезпечення інформаційної безпеки у прикордонній сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Дослідження службової інформації охоплюють як теоретико-правові, так і практичні та безпекові аспекти: науковці (зокрема В. В. Белєвцева, Н. В. Жмур, І. П. Касперський, С. О. Князєв, І. Ф. Корж, Г. О. Блінова) аналізують сутність, види й проблеми правової регламентації службової інформації, звертаючи увагу на відсутність чітких критеріїв і термінологічну неузгодженість, а також необхідність балансу між доступом до інформації та її обмеженням; інші автори (Д. М. Слизьконіс, О. Л. Огданська, В. В. Таран, В. В. Щербаченко, С. В. Савченко, К. А. Прокоф'єва, О. М. Решетілова) досліджують практику класифікації й доступу, виявляючи суперечності між законодавством і підзаконними актами; окрема група досліджень (І. П. Кушнір, Ю. Б. Курилюк, О. М. Сибіга, С. Г. Зицик, О. Б. Фаріон, А. І. Марущак, Н. О. Кудрявцева, О. С. Малетова, А. О. Глущенко) присвячена ролі службової інформації у сфері безпеки, оборони та міжнародного співробітництва, зокрема в умовах гібридної війни й воєнного стану; водночас Ю. О. Дрейс, О. Корченко, С. Казмірчук, С. Гнатюк та інші розробляють підходи до оцінки ризиків і кіберзахисту, а О. А. Заярний, П. Є. Матвієнко, А. М. Благодарний, О. В. Стоєцький, О. В. Чуприна аналізують юридичну відповідальність за порушення режиму доступу. Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, у діяльності ДПСУ відсутня цілісна модель правового режиму службової інформації, адаптована до умов воєнного стану, зокрема щодо уніфікації критеріїв її класифікації та впровадження ризик-орієнтованих підходів до її захисту, що зумовлює актуальність та новизну їх дослідження.

Мета статті

Метою статті є аналіз правової природи службової інформації у діяльності ДПСУ, визначення проблем її класифікації та обмеження доступу, а також обґрунтування підходів до вдосконалення структури Переліку відомостей, що становлять службову інформацію.

Виклад основного матеріалу дослідження

Поняття «службова інформація» залишається одним із найбільш дискусійних в інформаційному праві, що зумовлено як різними підходами до його змістовного наповнення, так і недосконалістю нормативного закріплення. Зокрема, В. В. Белєвцева (2012, с. 83) визначає службову інформацію як відомості про внутрішньовідомчу діяльність, що передують прийняттю управлінських рішень та обґрунтовує доцільність поділу відповідних відомостей на офіційну інформацію та службову таємницю. Своєю чергою, Н. В. Жмур (2015, с. 13) акцентує на її суспільній значущості як продукту діяльності суб'єктів владних повноважень. Водночас С. О. Князєв підкреслює важливість виокремлення цієї категорії у системі інформації з обмеженим доступом для забезпечення інформаційної безпеки держави (2015, с. 103).

У науковій літературі також наголошується на термінологічній неврегульованості: Г. О. Блінова (2013, с. 42) вказує на паралельне використання понять «службова таємниця» та «службова інформація», О. О. Шарабурина наголошує на недопустимості її ототожнення з конфіденційною інформацією (2013, с. 149), а С. В. Савченко, К. А. Прокоф'єва та О. М. Решетілова відзначають невідповідність підзаконних актів сучасним законодавчим підходам (2026, с. 115). Значну критику викликає і практика застосування «трискладового тесту», оскільки, як зазначає І. П. Касперський, відсутність чітких критеріїв оцінки шкоди зумовлює суб'єктивізм у рішеннях розпорядників (2020, с. 84), що підтверджується дослідженнями Д. М. Слизьконіса та О. Л. Огданської щодо необґрунтованого обмеження доступу до відкритих за законом відомостей, а також віднесення до службової конфіденційної інформації (2014, с. 53). Особливої актуальності ці проблеми набувають у діяльності ДПСУ, де інформаційні відносини безпосередньо пов'язані із забезпеченням національної безпеки, а критерій потенційної шкоди є динамічним і залежить від умов інформаційного протистояння (2022, с. 91). У цьому контексті інформаційна безпека в діяльності ДПСУ набуває специфічної ціннісної характеристики, оскільки є важливою складовою прикордонної безпеки, а сам критерій «можливої шкоди» при віднесенні інформації до службової є відносним, адже в умовах інформаційної війни практично будь-які дані можуть бути викривлені та використані противником у своїх цілях (2022, с. 97).

Можна констатувати, що ключовою проблемою залишається відсутність єдиної методології віднесення відомостей до службових та недостатня ефективність контролю за дотриманням вимог щодо обмеження доступу до інформації.

Правова природа службової інформації визначається її подвійним характером. З одного боку, вона є різновидом публічної інформації, що створюється або перебуває у володінні суб'єктів владних повноважень у процесі реалізації їх компетенції. З іншого боку, така інформація виступає самостійним об'єктом правової охорони, оскільки її розголошення може завдати шкоди охоронюваним законом інтересам держави, суспільства або окремих органів влади. Саме поєднання публічного походження та спеціального режиму доступу визначає особливості її правової природи та відмежовує її від конфіденційної інформації і державної таємниці.

Правовий режим службової інформації у діяльності ДПСУ регулюється системою нормативно-правових актів різного рівня. Базове регулювання здійснюється Конституцією

України, яка визначає засади інформаційних правовідносин та гарантує право на доступ до інформації. Спеціальне правове регулювання встановлено законами України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про державну таємницю», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», а також Законом України «Про Державну прикордонну службу України».

Важливе значення мають підзаконні нормативно-правові акти, зокрема Типова інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, а також відомчі акти Адміністрації ДПСУ, якими затверджуються переліки відомостей, що становлять службову інформацію.

Водночас аналіз чинного нормативного регулювання свідчить про наявність низки проблем. Насамперед відсутні уніфіковані критерії віднесення інформації до службової, недостатньо врегульованими залишаються питання оцінки потенційної шкоди від її розголошення, а окремі положення відомчих актів мають оціночний характер та допускають неоднозначне тлумачення. Крім того, спостерігається певна фрагментарність правового регулювання, за якої окремі аспекти обмеження доступу до службової інформації регламентуються актами різної юридичної сили без належної системної узгодженості.

Згідно із законодавством України, службова інформація є окремою категорією публічної інформації з обмеженим доступом і відповідно до ст. 9 Закону України «Про доступ до публічної інформації» поділяється на дві основні групи: внутрішньовідомчу кореспонденцію (довідні записки, рекомендації та інші документи, пов'язані з підготовкою управлінських рішень) та відомості, отримані в процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності чи у сфері оборони, що не становлять державної таємниці¹. Однак, якщо внутрішньовідомча службова кореспонденція, доповідні записки, рекомендації, які пов'язані з розробкою напряму діяльності установи або здійсненням контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом прийняття рішень і передують публічному обговоренню та/або прийняттю рішень, віднесена до службової інформації, вона стає відкритою. Також службова інформація не може обмежуватися в доступі, якщо вона була правомірно оприлюднена раніше (Слизьконіс та ін., 2014, с. 13).

Загалом В. А. Ліпкан і В. Ю. Баскаков заперечують доцільність поділу інформації з обмеженим доступом на три види, пропонуючи виокремлювати лише конфіденційну та таємну. Вони вважають конфіденційною будь-яку інформацію без ознак державної таємниці, а таємною – ту, що такі ознаки має. Цей підхід є обґрунтованим, адже і конфіденційна, і службова інформація обмежуються в доступі суб'єктами, яких вони стосуються (Ліпкан, Баскаков, 2013, с. 96). Інший підхід пропонує А. І. Марущак, який відносить до таємної інформації різні види таємниць (державну, службову, професійну тощо) та вказує на недоліки законодавчого визначення конфіденційної інформації, зокрема невключення держави як її суб'єкта і необхідність уточнення щодо відсутності ознак таємниці (Марущак, 2007, с. 24–25).

Загалом, «таємниця» тлумачиться як: те, що приховується від інших, відоме не всім; те, що не підлягає розголошенню; відомості, знання про щось, способи досягнення чого-небудь, невідомі іншим; прихована внутрішня сутність предмета, явища (Бусел, 2005).

¹ Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст. 314., ст. 9. (дата звернення: 27.04.2026).

Водночас конфіденційна інформація також наділена аналогічними ознаками, що пов'язується з етимологією поняття «конфіденційний», який не підлягає розголошенню; довірчий, таємний (1973).

Судова практика у справах про адміністративні правопорушення (зокрема за ст. 212-5 КУпАП) демонструє тенденцію до розширеного тлумачення порушень у сфері поводження зі службовою інформацією. Відповідальність настає не лише у разі фактичного розголошення, а й за створення умов для можливого витоку інформації, зокрема через її зберігання на несанкціонованих носіях або передачу неуповноваженим суб'єктам. Такий підхід підтверджує домінування превентивної функції правового регулювання у сфері інформаційної безпеки¹.

Отже, службова інформація – це вид публічної інформації з обмеженим доступом, що не становить державної таємниці, котра створюється або знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень (зокрема органів ДПСУ) виключно для реалізації їхніх завдань і функцій.

Враховуючи сутнісні ознаки та специфіку прикордонної сфери, службова інформація визначається як відомості, що відповідають таким критеріям:

1. За змістом та походженням вона охоплює внутрішньовідомчу службову кореспонденцію, доповідні записки та рекомендації, що пов'язані з розробкою напрямів діяльності чи здійсненням контрольних функцій і передують прийняттю рішень. Окрему групу становлять дані, зібрані в процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності чи у сфері оборони, які не становлять державної таємниці.

2. За сутнісними ознаками їй притаманна документальна форма, тимчасовий характер обмеження (до моменту оприлюднення рішення чи обговорення), функціональний зв'язок із робочими процесами органів та підрозділів, а також відсутність статусу державної таємниці.

3. За правовим режимом легітимність обмеження доступу до такої інформації обов'язково підтверджується через «трискладовий тест», а документам присвоюється гриф «Для службового користування» (ДСК).

У діяльності ДПСУ службова інформація має особливий зміст, оскільки пов'язана із забезпеченням прикордонної безпеки². Вона включає: оперативні дані (відомості про оперативну обстановку на державному кордоні, зміст планів оперативно-службової діяльності органів та підрозділів охорони кордону); тактичні відомості (дані щодо організації охорони державного кордону на конкретних ділянках, місця несення служби нарядів, тактику дій прикордонних сил та порядок супроводження керівництва під час виконання завдань); організаційно-технічні відомості (інформацію про бойову готовність, мобілізаційну підготовку, інженерно-технічне облаштування кордону (без можливості ідентифікації об'єктів на місцевості), а також відомості про штат і озброєння підрозділів, розголошення яких може мати негативні наслідки для безпеки); інформацію про осіб та взаємодію (зміст доручень уповноважених органів щодо осіб, які перетинають кордон, персональні дані персоналу (зокрема учасників АТО/ООС), а також відомості про обстановку в прикордонних районах суміжних держав).

¹ Постанова Приморського районного суду м. Одеси від 03 серпня 2023 року у справі № 522/14614/23. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/112674768> (дата звернення: 25.04.2026); Постанова Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області від 23 травня 2019 року у справі № 686/13602/19. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81961508> (дата звернення: 25.04.2026).

² Перелік відомостей, що становлять службову інформацію у Державній прикордонній службі України. URL: <https://dpsu.gov.ua/uk/1737702761810-vidi-informatsiyi> (дата звернення: 28.04.2026)

Таким чином, для ДПСУ службова інформація є критично важливим інструментом управління та безпеки, розголошення якого може завдати істотної шкоди інтересам національної безпеки, територіальній цілісності та правопорядку на кордоні, проте за своїм значенням не потребує режиму секретності, встановленого для державної таємниці.

Перелік відомостей, що становлять службову інформацію у ДПСУ (далі – Перелік), характеризується значною деталізованістю, фрагментарністю та відсутністю єдиного критеріального підходу. Його аналіз свідчить про наявність дублювань, змішування різнорідних об'єктів (інформації, документів, процесів), а також використання оціночних формулювань без чіткої уніфікованої підстави віднесення відомостей до категорії службової інформації. Це зумовлює необхідність його систематизації та оптимізації. З метою впорядкування доцільно застосувати функціонально-ризикорієнтований підхід до класифікації такої інформації з обмеженим доступом. У цьому контексті таку інформацію доцільно поділити на кілька узагальнених груп: відомості у сфері оперативно-службової діяльності (планування, організація, результати виконання завдань, оперативна обстановка); інформація, пов'язана з оперативно-розшуковою, розвідувальною та контррозвідувальною діяльністю (методи, результати, об'єкти оперативного інтересу); дані щодо військової організації та безпеки (бойова готовність, дислокація, озброєння, система охорони кордону); відомості про персонал і кадрове забезпечення (персональні дані, допуски, добір кадрів); інформація про інформаційно-телекомунікаційні системи та технічний захист; матеріально-технічне і фінансове забезпечення; мобілізаційна підготовка; організація режиму секретності; аналітична, звітна інформація, а також відомості у сфері міжнародної та міжвідомчої взаємодії.

Така класифікація дозволяє перейти від надмірно деталізованого переліку до логічно структурованої системи, в основі якої лежить не формальний опис відомостей, а їх функціональне призначення та потенційні ризики у разі розголошення. Крім того, важливо чітко розмежувати поняття інформації як змісту та документа як її матеріального носія, що дозволить уникнути змішування різних правових категорій. Доцільним також є впровадження модульної структури переліку за основними напрямками діяльності та встановлення періодичного перегляду такого переліку з урахуванням актуальних загроз і змін у сфері безпеки.

Оптимізований підхід до формування переліку службової інформації має базуватися не на вичерпному перерахуванні відомостей, а на системі узагальнених категорій і чітко визначених ризик-орієнтованих критеріїв.

До таких критеріїв віднесення інформації до службової доцільно віднести: наявність потенційної шкоди інтересам прикордонної або національної безпеки у разі розголошення інформації; безпосередній зв'язок відомостей із реалізацією повноважень органів та підрозділів ДПСУ; можливість використання інформації для розкриття тактики, методів, сил і засобів виконання службових завдань; наявність ризику порушення функціонування інформаційно-телекомунікаційних систем або систем захисту інформації; можливість ідентифікації персоналу, об'єктів або заходів, розголошення яких може негативно вплинути на виконання завдань ДПСУ; тимчасовий характер чутливості інформації, що потребує періодичного перегляду доцільності обмеження доступу. Застосування зазначених критеріїв повинно здійснюватися у поєднанні з «трискладовим тестом», що забезпечить обґрунтованість рішень щодо обмеження доступу та мінімізує ризики необґрунтованого віднесення інформації до службової. Це забезпечить його гнучкість, внутрішню узгодженість та відповідність сучасним викликам у сфері прикордонної безпеки. Таким чином, хоча Перелік загалом відповідає вимогам законодавства, його

практичне застосування потребує чіткішого нормативного уточнення критеріїв обмеження доступу до інформації з метою недопущення надмірного обмеження публічності.

Висновки

Встановлено, що службова інформація у діяльності ДПСУ є окремим видом публічної інформації з обмеженим доступом, яка характеризується трьома основними ознаками: створюється або перебуває у володінні суб'єктів владних повноважень, використовується для реалізації їхніх функцій та не належить до державної таємниці. Її правова природа визначається поєднанням публічного походження інформації та спеціального режиму доступу до неї.

З'ясовано, що чинне нормативно-правове регулювання службової інформації у діяльності ДПСУ має фрагментарний характер. Основними проблемами є відсутність уніфікованих критеріїв віднесення відомостей до службової інформації, нечіткість підходів до оцінки потенційної шкоди від її розголошення та наявність оціночних формулювань у відомчих актах.

Визначено, що чинний Перелік відомостей, що становлять службову інформацію у ДПСУ, характеризується надмірною деталізацією, дублюванням окремих положень, змішуванням понять інформації, документа та процесу, а також відсутністю єдиної логіки класифікації відомостей. Запропоновано функціонально-ризикорієнтовану класифікацію службової інформації ДПСУ, відповідно до якої відомості доцільно об'єднати у такі групи: інформація оперативно-службової діяльності; оперативно-розшукова, розвідувальна та контррозвідувальна інформація; відомості щодо військової організації та безпеки; кадрова інформація; інформація про інформаційно-телекомунікаційні системи; матеріально-технічне та фінансове забезпечення; мобілізаційна підготовка; режим секретності; аналітична та міжнародна діяльність.

Обґрунтовано доцільність використання таких критеріїв віднесення інформації до службової: можливість завдання шкоди прикордонній або національній безпеці; зв'язок інформації з реалізацією повноважень ДПСУ; можливість розкриття тактики, сил і засобів виконання завдань; ризик порушення функціонування інформаційно-телекомунікаційних систем; можливість ідентифікації персоналу, об'єктів чи заходів; тимчасовий характер чутливості інформації.

Для вдосконалення Переліку відомостей, що становлять службову інформацію у ДПСУ, запропоновано: перейти від деталізованого перерахування відомостей до системи узагальнених категорій; чітко розмежувати інформацію та документ як її матеріальний носій; запровадити модульну структуру Переліку за напрямками діяльності; передбачити його періодичний перегляд залежно від змін безпекового середовища та актуальних загроз.

Перспективи подальших наукових розвідок

У подальших наукових дослідженнях важливо зосередитися на розробленні уніфікованих критеріїв віднесення інформації до службової, удосконаленні методик оцінки шкоди від її розголошення та формуванні цілісної моделі її правового режиму з урахуванням умов воєнного стану, цифровізації та зростання кіберзагроз.

Список використаних джерел

1. Белєвцева В. В. Адміністративно-правові аспекти режиму обігу службової інформації: поняття та захист. *Інформація і право*. 2012. № 3 (6). С. 81-87. DOI: [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2012.3\(6\).272156](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2012.3(6).272156).
2. Жмур Н. В. Правове забезпечення службової інформації в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2015. 20 с.
3. Князєв С. О. Сучасні тенденції віднесення інформації до категорії службової. *Information Security of the Person, Society and State*. 2015. № 3 (19). С. 103-111.
4. Блінова Г. О. Службова таємниця як вид публічної інформації з обмеженим доступом. *Право і суспільство*. Київ, 2013. № 3. С. 41– 50.
5. Шарабурина О. О. Новели законодавства України про інформацію з обмеженим доступом. *Часопис Київського університету права*. Київ, 2013. № 2. С. 147–150.
6. Савченко С. В., Прокоф'єва К. А., Решетілова О. М. Проблеми роботи зі службовою інформацією в державному діловодстві України: інституційно-правовий аналіз. *Український журнал будівництва та архітектури*. 2026. № 1. С. 113-119. DOI: <https://doi.org/10.30838/UJCEA.2312.250226.113.1215>
7. Касперський І. П. Проблеми правової регламентації змісту службової інформації в Україні. *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. 2020. № 1–3 (28–30). С. 83–89.
8. Службова інформація: порядок віднесення та доступу : практ. посіб. / за ред. Д. М. Слизьконіс ; автори-укладачі: О. Л. Огданська, В. В. Таран, В. В. Щербаченко. Київ : Центр політичних студій та аналітики, 2014. 76 с.
9. Кушнір І. П., Курилюк Ю. Б., Царенко О. М., Сорока А. З. Правове регулювання інформаційних відносин у діяльності Державної прикордонної служби України : підручник. Хмельницький : Вид-во ПП «Монускрипт», 2022. 432 с.
10. Ліпкан В. А., Баскаков В. Ю. Адміністративно-правовий режим інформації з обмеженим доступом в Україні : монографія / за заг. ред. В. А. Ліпкана. Київ : ФОП О. С. Ліпкан, 2013. 344 с.
11. Марущак А. І. Інформаційне право: Доступ до інформації : навчальний посібник. Київ : КНТ, 2007. 532 с.
12. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2005. VIII, 1728 с., с. 1426.
13. Словник української мови : в 11 томах. Том 4, 1973. С. 273 URL: <http://sum.in.ua/s/konfidencijnyj> (дата звернення: 20.04.2026).

References

1. Bielievceva, V. V. (2012). Administratyvno-pravovi aspekty rezhymu obihu sluzhbovoi informatsii: poniattia ta zakhyst [Administrative and legal aspects of the circulation regime of official information: concept and protection]. *Informatsiia i pravo* [Information and Law], 3(6), 81–87. [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2012.3\(6\).272156](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2012.3(6).272156) [in Ukrainian]
2. Zhmur, N. V. (2015). Pravove zabezpechennia sluzhbovoi informatsii v Ukraini [Legal support of official information in Ukraine] (Extended abstract of Candidate's thesis). Kyiv [in Ukrainian]
3. Kniaziev, S. O. (2015). Suchasni tendentsii vidnesennia informatsii do katehorii sluzhbovoi [Modern trends in classifying information as official]. *Information Security of the Person, Society and State*, 3(19), 103–111 [in Ukrainian]
4. Blinova, H. O. (2013). Sluzhbova taiemnytsia yak vyd publichnoi informatsii z obmezhenym dostupom [Official secret as a type of public information with restricted access]. *Pravo i suspilstvo* [Law and Society], 3, 41–50 [in Ukrainian]
5. Sharaburyna, O. O. (2013). Novely zakonodavstva Ukrainy pro informatsiiu z obmezhenym dostupom [Novelties of Ukrainian legislation on restricted information]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava* [Journal of Kyiv University of Law], 2, 147–150 [in Ukrainian]
6. Savchenko, S. V., Prokofieva, K. A., & Reshetilova, O. M. (2026). Problemy roboty zi sluzhbovoi informatsiieiu v derzhavnomu dilovodstvi Ukrainy: instytutsiino-pravovyi analiz [Problems of handling information in the state office of Ukraine: institutional-legal analysis]

official information in public administration of Ukraine: institutional and legal analysis]. *Ukrainian Journal of Civil Engineering and Architecture*, 1, 113–119. <https://doi.org/10.30838/UJCEA.2312.250226.113.1215> [in Ukrainian]

7. Kasperskyi, I. P. (2020). Problemy pravovoi rehlementatsii zmistu sluzhbovoi informatsii v Ukraini [Problems of legal regulation of the content of official information in Ukraine]. *Informatsiina bezpeka liudyny, suspilstva, derzhavy* [Information Security of the Person, Society and State], 1–3(28–30), 83–89 [in Ukrainian]

8. Slyzkonis, D. M. (Ed.). (2014). Sluzhbova informatsiia: poriadok vidnesennia ta dostupu [Official information: classification and access procedure] (O. L. Ohdanska, V. V. Taran, & V. V. Shcherbachenko, Comps.). Kyiv: Tsentr politychnykh studii ta analityky [in Ukrainian]

9. Kushnir, I. P., Kuryliuk, Yu. B., Tsarenko, O. M., & Soroka, A. Z. (2022). Pravove rehuliuвання informatsiinykh vidnosyn u diialnosti Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy [Legal regulation of information relations in the activities of the State Border Guard Service of Ukraine]. Khmelnytskyi: Monuskrypt [in Ukrainian]

10. Lipkan, V. A., & Baskakov, V. Yu. (2013). Administratyvno-pravovyi rezhym informatsii z obmezhenym dostupom v Ukraini [Administrative and legal regime of restricted information in Ukraine]. Kyiv: FOP O. S. Lipkan [in Ukrainian]

11. Marushchak, A. I. (2007). Informatsiine pravo: dostup do informatsii [Information law: access to information]. Kyiv: KNT [in Ukrainian]

12. Busel, V. T. (Ed.). (2005). Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [Great explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. Kyiv; Irpin: Perun [in Ukrainian]

13. Slovnyk ukrainskoi movy [Dictionary of the Ukrainian language]. (1973). (Vol. 4, p. 273). Retrieved April 20, 2026, from <http://sum.in.ua/s/konfidencijnyj> [in Ukrainian]

OFFICIAL INFORMATION IN THE ACTIVITIES OF THE STATE BORDER GUARD SERVICE OF UKRAINE: LEGAL NATURE, CLASSIFICATION CHALLENGES

Kushnir Iryna*

*Doctor of Law, Associate Professor Deputy Chief of Administrative Activities Department of the Bohdan Khmelnytskyi National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine Khmelnytskyi, Ukraine

The article examines the legal nature of official information, determines its place within the system of restricted-access information, and identifies the problems of classification and law enforcement in the activities of the State Border Guard Service of Ukraine.

The study employs general scientific and special legal research methods, including analysis and synthesis, the formal-legal method, the comparative legal method, as well as methods of generalizing scholarly approaches and legislative enforcement practices in the field of access to information.

It has been established that official information constitutes a distinct category of public information with restricted access, the legal regime of which is characterized by terminological inconsistency and the absence of a unified classification approach. The study identifies shortcomings in the application of the three-part test and problems related to the formation of departmental lists of official information, including excessive detail, duplication, and the use of evaluative criteria. The specific nature of official information within the activities of the State Border Guard Service of Ukraine, arising from the need to ensure border security, has been substantiated.

A functional risk-oriented approach to the classification of official information is proposed, based on determining its functional purpose and assessing the potential harm that may result from its disclosure. Approaches to the formation of departmental lists have been improved through their systematization and generalization.

The findings of the study may be used in law-making activities aimed at improving legal regulation, in the law enforcement practice of the State Border Guard Service of Ukraine, and in the educational process while teaching courses in the field of information law.

Key words: official information, restricted access information, State Border Guard Service of Ukraine, information security, information classification, legal regime, three-part test, access to information, border security.

Дата першого надходження статті до видання: 07.05.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 04.06.2026
Дата публікації: 29.06.2026